

T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

Aynı türden veya cinsten varlığı karşılayan isimlere **cins isim** denir.

Tek bir varlığı karşılayan isimlere de **özel isim** denir.

1) Bu bilgilere bakarak aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem özel isim hem de tür ismi kullanılmıştır?

- A) Denize gidip yüzmek istiyorum.
- B) İstanbullu bir arkadaşım vardı.
- C) İzmir'e gelecek misiniz?
- D) Sana bir gül almayı düşünüyorum.

I. Ordu, bu savaşı kazanmak için büyük mücadele gösterdi.

II. Bu hafta sınıf maçı kazanamadı.

III. Mecliste yenileme çalışmaları başladı.

2) Altı çizili isimler için aşağıdaki seçeneklerde verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

	I	II	III
A)	Özel İsim	Tekil İsim	Somut İsim
B)	Topluluk İ.	Tür İsim	Tekil İsim
C)	Tür İsim	Topluluk İ.	Soyut İsim
D)	Tekil İsim	Özel İsim	Tür İsim

3) Bazı somut anlamlı sözcükler cümlede kullanım anlamına göre soyut anlamda kullanılabilir. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde böyle bir kullanım vardır?

- A) Toplantıda çok sert konuştu.
- B) Oturduğum koltuk yumuşak değildi.
- C) Bıçağı bileyince iyice keskinleşti.
- D) Yediğim lokmayı fazla çiğnemeyince boğazımda takıldı.

Sıfatlar isimlerin önüne gelerek onların farklı özelliklerini belirtir. Sıfatlar niteleme ve belirtme sıfatı olarak ikiye ayrılır.

4-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem niteleme hem de belirtme sıfatı örneği kullanılmıştır?

- A. Ben bunu daha önce de görmüştüm.
- B. Dalgın gözleriyle etrafı gözlüyordu.
- C. Küçük çocuk, şu salıncağa biniyordu.
- D. Bazı insanlara dert anlatmak zordur.

5-Belgisiz sıfatlar isimlerin sayısını, yerini net ifade etmeyen sıfatlardır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belgisiz sıfat kullanılmamıştır?

- A. Bazı insanlara tahammülüm kalmadı.
- B. Sınıfımıza birkaç çocuk geldi.
- C. Birçok arkadaşım ders çalışmıyor.
- D. İki adam buradan koşarak uzaklaştı.

I. Yaramaz çocuk yine ne yaptı?

II. Annem hepimize beşer lira verdi.

III. Kaç gün sonra geleceksiniz?

6-Altı çizili sıfatlar için aşağıdaki seçeneklerde verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

	I	II	III
A	Niteleme S.	Sayı Sıfatı	Sayı Sıfatı
B	İşaret Sıfatı	Belgisiz S.	İşaret Sıfatı
C	Sayı Sıfatı	İşaret Sıfatı	Soru Sıfatı
D	Niteleme S.	Sayı Sıfatı	Soru Sıfatı

T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

7) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde niteme sıfatı özel bir ismi nitelemiştir?

- A) Bursa'nın en ünlü çarşısına gidecektik.
- B) Eski konak, geçmiş yıllarını arıyordu.
- C) Güzel Mardin'in güzel insanları...
- D) İyi yaşamak için iyi olmak gerekir.

8) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirme sıfatı kullanılmıştır?

- A) Çocuk bayram olduğundan tertemiz giyinmişti.
- B) Her şeye rağmen sapaşağlam duruyorsun.
- C) Sana bu masmavi gömlek çok yakıştı.
- D) Yıllardır bu köhne evde yapayalnız yaşıyordu.

"Kimi zaman gölgemizi dost eder, yolumuza ağır ağır devam ederdik."

9-Yukarıdaki cümlede bulunan sıfat türünün özdeşi aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Çocukların mutlu olabilmesi için güzel ortamlar gerekiyor.
- B) Bizler her gece, sabaha umutla uyanıp işine koş-turanlarız.
- C) Nasılsa bu topraklarda huzur bir türlü gelmeyecekse mücadeleye devam etmeliyiz.
- D) İki hafta sonra Mersin'deki yazlığımıza gideceğiz.

10) "Sağlam" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) O çocuk sağlam bir ayak değildi.
- B) Programda sağlam konuşuyordu.
- C) Futbolcu sağlam bir vuruşla gol atıverdi.
- D) Kavgada sağlam sandalye bırakmadılar.

Varlıkları işaret yoluyla belirten sözcüklere **işaret sıfatı** denir.

11) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu türden bir sıfat örneği yoktur?

- A) O tarladan geçerken ayağına çivi batmış.
- B) Bu akşamın yemeğini siz belirleyiniz.
- C) Berideki aracı otoparka çekin.
- D) Öteki, çocuğu dövünce çocuk ağlayarak eve gitti.

- I. Şehrin kalabalığından rahatsız olmaya başladım.
- II. Bu adam insanlıktan çıkmıştı.
- III. Su ve toprak küerse bize paralarımızın da bir çare olacağını düşünmüyorum.

12) Yukarıdaki cümlelerde altı çizili ifadelerin özellikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. Hangi seçenekte yanlış bir bilgi verilmiştir?

	I	II	III
A	somut isim	özel isim	cins isim
B	cins isim	soyut isim	çoğul isim
C	cins isim	somut isim	çoğul isim
D	soyut isim	tekil isim	cins isim

13) Aşağıdaki altı çizili sözlerden hangisi aldığı etken dolayısı soyut anlam kazanmıştır?

- A) Ben acısız lahmacunu daha çok severim.
- B) İnsansız hava araçları geleceğin teknolojilerinden olacaktır.
- C) Onun kadar kalpsiz birini görmedim.
- D) Devlet, evsizlere kalacak yer ayarlamalı.

14) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük soyut anlamlıdır?

- A) Bizim için o gökkuşluğu gibi birisidir.
- B) Yemeğin içini acı biberle doldurmuşsunuz.
- C) Tatlı sözleriyle hepimizi ikna etti.
- D) Bu yıl maaşlarımız %40 eridi.

15) Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı bir sıfatla sağlanmıştır?

- A) Bu akşam nereye gidelim?
- B) Hangi parkta oturup sohbet edelim?
- C) Kırmızı araba mı almışlar?
- D) Toplantıda nasıl konuşuyordu?

T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

CEVAPLAR

- 1-B**
- 2-B**
- 3-A**
- 4-C**
- 5-D**
- 6-D**
- 7-C**
- 8-C**
- 9-B**
- 10-B**
- 11-D**
- 12-B**
- 13-C**
- 14-C**
- 15-B**

